

Turva- ja häirintäyhdyshenkilön ohjeistus

Tämä on ohje MMYL:n alaisten järjestöjen tapahtumissa toimiville turva- ja häirintäyhdyshenkilöille. Ohje on vuonna 2026 ainejärjestöjen yhdessä suunnittelema, ja sen tavoitteena on tukea turva- ja häirintäyhdyshenkilöiden perehdytystä ja edistää tapahtumaturvallisuutta Viikin ainejärjestökentällä.

Mitä on häirintä?

Häirintä on epäasiallista käytöstä tai kommentteja, jotka luovat ahdistavaa, halveksuvaa tai nöyryyttävää ilmapiiriä. Häirinnällä tarkoituksellisesti tai tahattomasti loukataan henkilön fyysistä tai psyykkistä koskemattomuutta, johon jokaisella on oikeus. Häirintää voivat kohdata ja kokea kaikki ikään, sukupuoleen tai muuhun ominaisuuteen katsomatta. Häirintä voi olla kertaluontoista tai toistuvaa, ja myös erilaiset kiusaamistilanteet voidaan luokitella häirintätapauksiksi.

Mikä on turva- ja häirintäyhdyshenkilö?

Turva- ja häirintäyhdyshenkilö on tukihenkilö, jonka tehtävänä on auttaa heitä, jotka ovat kokeneet häirintää, kiusaamista, syrjintää, väkivaltaa tai muuta epäasiallista käytöstä opiskelijatapahtumassa. Turva- ja häirintäyhdyshenkilönä huolehdi turvallisemman tilan periaatteiden toteutumisesta ja autat myös erilaisissa henkilöiden välisissä ristiriitatilanteissa. Tehtävänäsi on antaa keskustelutukea ja neuvontaa tilanteen selvityksessä ja ohjata häirintää kokenut ammattituen pariin tarvittaessa.

Turva- ja häirintäyhdyshenkilönä et ole viranomainen, tuomari, terapeutti tai järjestyksenvalvoja – vaan vertainen, jolla on perehtyneisyyttä häirintätilanteissa toimimiseen ja tapahtumaturvallisuuteen. Jo pelkkä läsnäolo tapahtumassa ennaltaehkäisee turvattomuuden kokemusta ja mahdollisia häirintätapauksia.

Toimenkuvaasi kuuluu huolehtia tapahtuman suunnittelu- ja valmisteluvaiheessa yhdenvertaisuuteen liittyvien aspektien huomioimisesta sekä olla koko tapahtuman/vuorosi ajan näkyvästi esillä ja tavoitettavissa. Lisäksi sinuun voi olla yhteydessä myös tapahtuman jälkeen, mikäli häirintäilmoituslomakkeen kautta on tullut yhteydenottoja. Seuraavalla sivulla on turva- ja häirintäyhdyshenkilön muistilista, jota kannattaa hyödyntää tehtävässä toimimisen tukena. Listassa on kolme osiota: ennen tapahtumaa, tapahtuman aikana ja sen jälkeen.

Sinulla on tehtävässä vaitiolovelvollisuus, joka pitää myös tapahtuman päätyttyä. Jokainen tilanne huomioidaan yksilöllisesti häirintää kokeneen tahdon mukaan, ja on hyvä muistaa, ettei häirintätapauksia ole kahta samanlaista. Vaikka häirintätapauksessa olisi kyse rikoksesta, asiaa ei viedä eteenpäin ilman uhrin suostumusta. Tärkeintä on olla aktiivinen kuuntelija sekä lempeästi läsnä asianomaisille.

Turva- ja häirintäyhdyshenkilön täytyy olla tehtävässä selväjäkinen ja hyvässä toimintakunnossa, joten **alkoholin ja päihteiden käyttäminen ennen tapahtumaa tai sen aikana on vältettävä**. Jos näkyvästi esiinnyt esimerkiksi alkoholijuoma kädessäsi tapahtumassa, se voi heikentää mielikuvaa luotettavuudestasi ja lisätä osallistujien turvattomuuden kokemusta.

Turva- ja häirintäyhdyshenkilön muistilista

Ennen tapahtumaa

- Tutustu huolella tähän ohjeistukseen tai palauta sen sisältö mieleesi.
- Perehdy** järjestösi omiin / MMYL:n turvallisemman tilan periaatteisiin.
- Selvitä tapahtumassa käytössä olevan virtuaalisen **häirintäilmoituslomakkeen** verkko-osoite ja varmista kokeilemalla, että lomake on toiminnassa.
- Huolehdi, että **yhteystietosi** (puh.nro./TG-käyttäjänimi, kuva) ovat ilmoitettu ennen tapahtumaa tapahtumatiedotteessa ja/tai järjestön sosiaalisessa mediassa (Instagram ja Telegram). Tämä on erityisen tärkeää etenkin yli sadan hengen tapahtumissa.
- Printtaa** tapahtumatilaa varten seinille laitettavia **“härylappuja”**. Niissä on oltava turva- ja häirintäyhdyshenkilöiden yhteystiedot ja kuvat sekä linkki ja QR-koodi häirintäilmoituslomakkeeseen. Tietojen täytyy olla myös saatavilla **englanniksi**.
- Printtaa** lisäksi myös paperinen versio (tai useampi) **turvallisemman tilan periaatteista**, ja laita ne sekä härylaput tilan seinälle ennen tapahtumaa. Yhteystietolaput on hyvä laittaa kaikkiin WC-koppeihin, jotta niitä pääsee katsomaan rauhassa.
- Varmista, että sinulla on mukana **liivi** (tai pienemmässä tapahtumassa muu asuste), josta sinut tunnistaa helposti tapahtumassa. Asuste on hyvä kertoa myös etukäteen tiedotteessa.
- Esittäydy** kaikille tapahtuman järjestäjille. Käy läpi järjestäjien kanssa tapahtuman mahdollisia turvallisuusriskejä ja erilaisissa vaaratilanteissa toimimista. Varmista, että tapahtumassa on mukana **EA-pakkaus**.

Tapahtuman aikana

- Huolehdi, että sinut **esitellään** paikan päällä osallistujille tapahtuman alkuvaiheessa. Tämä on hyvä käytäntö esim. sitseillä, jossa esittelyyn voi yhdistää puheenvuoron turvallisemman tilan periaatteista.
- Ole tapahtuman ajan osallistujille **näkyvissä ja tavoitettavissa**. Pyri olemaan helposti lähestyttävä. Kavereiden kanssa saa hengaila, mutta ei mieluiten koko tapahtumaa. Pidä puhelin äänellisellä, jotta sinut voi tavoittaa myös puhelimitse.
- Tarkkaile** aktiivisesti osallistujien hyvinvointia sekä tapahtuman yleistä tunnelmaa.
- Jos havaitset jotai epäilyttävää, **puutu** epäröimättä tai tarjoa apuasi. Toimi rauhallisesti ja vältä tilanteen kärjistämistä. Jos kyseessä on väkivalta- tai muu vakava tilanne, soita 112.
- Häirintää kokeneen henkilön lähestyessä sinua, varaa tilanteeseen aikaa ja käyttäydy rauhallisesti. Tarvittaessa voitte siirtyä rauhallisempaan tilaan keskustelemaan. Kuuntele ilmoittajan toiveita ja pyri tekemään yhteistyötä tilanteen osallisten kanssa. Varmista ilmoittajalta, haluaako hän pysyä anonyyminä.
- Voit tarvittaessa kehottaa jotakuta poistumaan tapahtumasta, mutta kaikkia osapuolia täytyy kuulla ennen mahdollisia toimenpiteitä.

Tapahtuman jälkeen

- Jos tapahtumalla on epäviralliset jatkot, tai jatkot ovat esimerkiksi baarissa, et ole velvoitettu toimimaan niissä turva- ja häirintäyhdyshenkilönä, ellei ole toisin sovittu.
- Tarkista (tai pyydä lomakkeen käyttöoikeudellisia tarkistamaan) onko **häirintäilmoituslomakkeeseen** tullut yhteydenottoja. Käsittele yhteydenotot ja tee mahdollisia jatkotoimenpiteitä:
 - Ota yhteyttä ilmoituksen tehneeseen, ja kysy voitko olla avuksi tilanteen käsittelemisessä. Voit ehdottaa esimerkiksi viestittelyä, tapaamista tai tukea välienselvittelyyn/muihin jatkotoimenpiteisiin.
 - Kysy tarvitseeko ilmoituksen tehny keskustelutukea ammattilaisen kanssa tai muita resursseja. Ohjaa hänet oikeanlaisen avun piiriin (laatikossa linkkejä eri tahoille).
 - Jos kyseessä on yleinen palaute tapahtumasta, välitä se hallitukselle tai järjestäjille.
- Jos häirintätapausten käsittely vaatii ilmoituksen tehneen mielestä vakavampia jatkotoimenpiteitä, esim. jäsenen erottaminen yhdistyksestä, tieto tulee viedä eteenpäin järjestäneen tahon hallitukselle.
- Mikäli tarvitset apua** tai ideoita tilanteen selvittämiseen, kysy avuksi ensisijaisesti tapahtuman toista turva- ja häirintäyhdyshenkilöä. Jos olet ollut ainoa turva- ja häirintäyhdyshenkilö, pyydä apua järjestön yhdenvertaisuusvastaavalta. Muissa tapauksissa voit kysyä tueksi järjestön puheenjohtajaa.
- Muista, että **olet myös itse oikeutettu tukeen**, jos roolissa toimiminen on tuntunut epämukavalta tai olet itse kohdannut häirintää. Vaitiolovelvollisuutesi pitää, mutta voit mennä keskustelemaan luotettavalle taholle omista kokemuksistasi pitäen asianomaisten henkilöllisyydet salaisina.

Nyyti ry
<https://nyyti.fi>

Sekasin-chat
<https://sekasin.fi>

Lasten ja nuorten rikosuhripäivystys
<http://nuoret.riku.fi>

Nuortenlinkki
<https://nuortenlinkki.fi/nettineuvonta>

HelsinkiMissio
<https://www.helsinkimissio.fi/nuorten-kriisipiste>

Yliopistopapit
<https://studies.helsinki.fi/ohjeet/artikkeli/yliopistopapit-sinua-varten>

HYY:n lomake epäkohdan ilmoittamiseen
<https://urly.fi/44sU>

Mieli ry:n valtakunnallinen kriisipuhelin
p. 09 2525 0111

Rikosuhripäivystys
p. 116 006
<https://www.riku.fi/palvelut/rikuchat-palvelu-verkossa/>

Naisten linja
p. 0800 02400
<https://naistenlinja.fi>

Raiskauskriisikeskus Tukinainen
p. 0800 97 899
<https://tukinainen.fi/>

Nollalinja
p. 080 005 005
<https://nollalinja.fi/>

HYY:n häirintäyhdyshenkilöt
hairintayhdyshenkilo@hyy.fi